

Scientific Journal

Journal of Research in Educational Systems

Volume 15, Issue 52,
Pp. 46-57
Spring 2021

Print Issn: 2383-1324

Online Issn: 2783-2341

Indexed by ISC

www.jiera.ir

Journal by
Research in Educational
Science is licensed under a
Creative Commons
Attribution-
NonCommercial 4.0
International License.

Document Type:

Original Article

✉ Corresponding Author:
a_sheikholslami@yahoo.com

Received: 08/17/2020

Accepted: 04/21/2020

How to Site: Sheykholeslami, A., Rezai Sharif, A., Torabi Poshtmokhi, N. (2021). The Role of Perceived Classroom Environment, Academic Optimism and Academic Emotions in Predicting School Bonding of Female Students. *Journal of Research in Educational Science*, 15(52), 46-57.

doi: 20.1001.1.23831324.1400.15.52.3.5

The Role of Perceived Classroom Environment, Academic Optimism and Academic Emotions in Predicting School Bonding of Female Students*

Ali Sheykholeslami✉

Associate Professor of Educational Psychology, Counseling Dept., University of Mohaghegh Ardabili, Ardabil, Iran

Ali Rezai Sharif

Associate Professor of Educational Psychology, Counseling Dept., University of Mohaghegh Ardabili, Ardabil, Iran

Seyededeh Nagmeh Torabi Poshtmokhi

M.A of Educational Psychology, Counseling Dept., University of Mohaghegh Ardabili, Ardabil, Iran

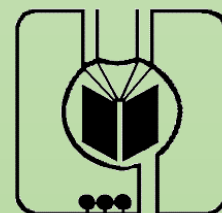
Abstract

The present study aimed to determine the role of perceived classroom environment, academic optimism and academic emotions in predicting the female students' school bonding. The research method is a descriptive correlation. The statistical population of the study consisted of all female students of the second secondary school in Rasht in the academic year of 2019-2020, among whom 170 people were selected as the sample using the cluster random sampling method. Finally, 150 healthy questionnaires were analyzed. To collect data from Rezaei-Sharif, et al school bonding questionnaire (2014), Gentry, et al perceived classroom environment questionnaire (2002), the Schannen-Moran, et al academic optimism questionnaire (2013). And Pekran, et al academic emotions questionnaire (2002) were used. Pearson correlation coefficient and regression analysis tests were used to analyze the data. The findings showed that there was a significant positive relationship between perceived classroom environment, academic optimism and positive academic emotions associated with female students' school bonding and a significant negative relationship between negative academic emotions and transplanted with female students' school bonding (0/01). Also, the results of regression analysis revealed that 73% of the variance of the female students' school bonding is based on the Perceived classroom, academic optimism and predictable academic emotions. Therefore, it can be concluded that perceived classroom environment, academic optimism and academic emotions are among the variables related to the students' school bonding.

Keywords:

School Bonding, Perceived Classroom Environment, Academic Optimism, Academic Emotions

* The present article is taken from the master's thesis in Educational Psychology, University of Mohaghegh Ardabili

نشریه علمی

پژوهش در نظام‌های آموزشی

دوره ۱۵، شماره ۵۲،
ص ۴۶-۵۷
بهار ۱۴۰۰

شاپا (چاپی): ۱۳۲۴-۲۳۸۳

شاپا (الکترونیکی): ۲۳۴۱-۲۷۸۳

نمایه در ISC

www.jiera.ir

نشریه علمی

پژوهش در نظام‌های آموزشی تحت قانون
بین‌المللی کپی‌رایت Creative
Commons: BY-NC است.

نوع مقاله: مقاله اصیل پژوهشی

✉ نویسنده مسئول:

a_sheikholslami@yahoo.com

تاریخ دریافت: ۱۳۹۹/۰۵/۲۷

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۰/۰۲/۰۱

استناد به این مقاله: شیخ‌الاسلامی، ع. رضایی

شریف، ع. ترابی پشت‌مخی، س. ن. (۱۴۰۰). نقش

ادراک از محیط کلاس، خوش‌بینی تحصیلی و

هیجان‌های تحصیلی در پیش‌بینی پیوند با مدرسه

دانش‌آموزان دختر. پژوهش در نظام‌های آموزشی،

۱۵(۵۲)، ۴۶-۵۷.

doi: 20.1001.1.23831324.1400.15.52.3.5

نقش ادراک از محیط کلاس، خوش‌بینی تحصیلی و هیجان‌های تحصیلی در پیش‌بینی پیوند با مدرسه دانش‌آموزان دختر *

علی شیخ‌الاسلامی ✉

دانشیار روان‌شناسی تربیتی، گروه مشاوره، دانشگاه محقق اردبیلی، اردبیل، ایران

علی رضایی شریف

دانشیار روان‌شناسی تربیتی، گروه مشاوره، دانشگاه محقق اردبیلی، اردبیل، ایران

سیده نغمه ترابی پشت‌مخی

دانشجوی کارشناسی ارشد روان‌شناسی تربیتی، دانشگاه محقق اردبیلی، اردبیل، ایران

چکیده

پژوهش حاضر با هدف تعیین نقش ادراک از محیط کلاس، خوش‌بینی تحصیلی و هیجان‌های تحصیلی در پیش‌بینی پیوند با مدرسه دانش‌آموزان دختر انجام گرفت. روش پژوهش، توصیفی از نوع همبستگی بود. جامعه آماری پژوهش را تمامی دانش‌آموزان دختر دوره متوسطه دوم ناحیه یک شهر رشت در سال تحصیلی ۹۹-۱۳۹۸ تشکیل می‌دادند که از میان آن‌ها با استفاده از روش نمونه‌گیری تصادفی خوشه‌ای، تعداد ۱۷۰ نفر به‌عنوان نمونه انتخاب شدند که در نهایت ۱۵۰ پرسشنامه سالم وارد تحلیل شد. برای جمع‌آوری داده‌ها از پرسشنامه پیوند با مدرسه رضایی شریف و همکاران (۱۳۹۳)، پرسشنامه ادراک از محیط کلاس Gentry و همکاران (۲۰۰۲)، پرسشنامه خوش‌بینی تحصیلی Tschannen-Moran و همکاران (۲۰۱۳) و پرسشنامه هیجان‌های تحصیلی Pekran و همکاران (۲۰۰۲) استفاده شد. برای تجزیه و تحلیل داده‌ها از آزمون‌های ضریب همبستگی پیرسون و تحلیل رگرسیون استفاده شد. یافته‌ها نشان داد بین ادراک از محیط کلاس، خوش‌بینی تحصیلی و هیجان‌های تحصیلی مثبت با پیوند با مدرسه دانش‌آموزان دختر رابطه مثبت معناداری و بین هیجان‌های تحصیلی منفی با پیوند با مدرسه دانش‌آموزان دختر رابطه منفی معناداری وجود دارد (۰/۰۱). همچنین، نتایج تحلیل رگرسیون آشکار کرد که ۷۳ درصد از واریانس پیوند با مدرسه دانش‌آموزان دختر بر اساس ادراک از محیط کلاس، خوش‌بینی تحصیلی و هیجان‌های تحصیلی قابل پیش‌بینی است که با توجه به ضرایب بتا، نقش هیجان‌های تحصیلی در کنار دو متغیر دیگر، معنادار نیست؛ بنابراین، می‌توان نتیجه گرفت که ادراک از محیط کلاس، خوش‌بینی تحصیلی و هیجان‌های تحصیلی از متغیرهای مرتبط با پیوند با مدرسه دانش‌آموزان هستند.

واژه‌های کلیدی:

پیوند با مدرسه، ادراک از محیط کلاس، خوش‌بینی تحصیلی، هیجان‌های تحصیلی

* مقاله حاضر برگرفته از پایان‌نامه کارشناسی ارشد رشته روان‌شناسی تربیتی دانشگاه محقق اردبیلی است.

مقدمه

(2018) در تحقیق خود از رابطه مثبت معنادار بین رهبری مدرسه، روابط معلمان و دانش‌آموزان و فضای مدرسه با پیوند با مدرسه خبر داد. مطالعه هاتف و یوسفی (۱۳۹۸) نشان داد که بهبود جو روانی-اجتماعی کلاس می‌تواند در ارتقای بهزیستی مدرسه دانش‌آموزان مؤثر باشد. معینی کیا و همکاران (۱۳۹۶) در پژوهش خود به این نتیجه رسیدند که رابطه مثبت و معناداری بین کیفیت زندگی در مدرسه و ادراک از کلاس درس و نگرش دانش‌آموزان نسبت به مدرسه وجود دارد.

مفهوم مرتبط دیگر که به نظر می‌رسد به گونه‌ای می‌تواند پیوند با مدرسه را در دانش‌آموزان افزایش دهد، خوش‌بینی تحصیلی^۳ است. خوش‌بینی تحصیلی، اشاره به خصوصیات محیط مدرسه مثل تأکید، حمایت معلم، احساس هویت و تعلق به مدرسه دارد (Tschannen-Moran et al., 2013). حمایت عاطفی معلم با درک دانش‌آموزان از معلمان خود به عنوان افراد دلسوز و عادل رابطه دارد (Gasser et al., 2018). روابط معلم و دانش‌آموز برای تعامل و موفقیت مدرسه در جوانان بسیار مهم است (Li, 2018). نتایج مطالعه Allen و همکاران (2018) نشان داد که حمایت معلمان قوی‌ترین پیش‌بینی‌کننده‌ی تعلق به مدرسه بودند. Mitchell و همکاران (2016) در پژوهش خود به این نتیجه رسیدند که اعتماد دانش‌آموزان به معلمان و درک دانش‌آموزان از ایمنی پیش‌بینی‌کننده‌های مثبت پیوند دانش‌آموزان با مدرسه است. نتیجه مطالعه احمدی و همکاران (۱۳۹۸) حکایت از ارتباط مثبت و معنادار بین خوش‌بینی تحصیلی و درگیری تحصیلی با میانجیگری بهزیستی مدرسه داشت. شیخ‌الاسلامی و همکاران (۱۳۹۷) در پژوهش خود دریافتند که حمایت معلم پیش‌بینی‌کننده مثبت پیوند با مدرسه در دانش‌آموزان است.

یکی دیگر از متغیرهایی که می‌تواند بر پیوند با مدرسه دانش‌آموزان مؤثر باشد، هیجان‌های تحصیلی^۴ است. هیجان‌های تحصیلی آن دسته از هیجان‌هایی که دانش‌آموزان در بافت‌های یادگیری، فعالیت‌های کلاسی و موقعیت‌های آزمون تجربه می‌کنند، تعریف شده است (Putwain et al., 2017 نقل از زندگی و حسینی، ۱۳۹۷). هیجان‌های تحصیلی به دو بُعد مثبت و منفی تقسیم‌بندی شده‌اند (Pekrun et al.,

مدرسه بُعد مهمی در زندگی دانش‌آموزان است، چون زمان زیادی را در آن سپری می‌کنند؛ همین‌طور فرصت مناسبی را برای ارتباط با معلمان، معاونان و همسالان که به رشد سالم آن‌ها کمک می‌کند، فراهم می‌آورد (Shuling, 2015). یکی از عواملی که موجب ایجاد احساس وابستگی یا ارتباط دانش‌آموز با مدرسه می‌شود، پیوند با مدرسه^۱ است (Allen & Boyle, 2016). پیوند به‌عنوان یک محافظت‌کننده قدرتمند برای نوجوانان شناخته شده است (Johnson, 2019). Oelsner و همکاران (2010) پیوند با مدرسه را شامل مشغولیت در مدرسه، تعهد به ارزش‌ها و باور نسبت به مدرسه می‌دانند. طبق پژوهش‌های انجام‌شده، پیوند قوی با مدرسه با تأثیر مثبتی بر سازگاری روان‌شناختی (Ma & Chan, 2020)، سلامت عاطفی-اجتماعی (Castro-Kemp et al., 2019)، تمایل دانش‌آموزان برای کمک به هنگام مواجهه با استرس بین‌فردی در مدرسه (La Salle et al., 2018)، سلامت روان (Arslan, 2018) و مشکلات رفتاری کمتر (Konishi et al., 2017) همراه است. از آنجائی که پیوند با مدرسه می‌تواند پیامدهای مثبتی را در دانش‌آموزان به دنبال داشته باشد، پیش‌بینی عوامل اثرگذار بر پیوند با مدرسه دانش‌آموزان مؤثر است.

از جمله عواملی که با پیوند با مدرسه دانش‌آموزان رابطه دارد، ادراک از محیط کلاس^۲ است. محیط کلاس منعکس‌کننده یک معلم است که چگونه دانش‌آموزان خود را راحت می‌گذارد و آن‌ها را برای یادگیری مؤثر آماده می‌کند، کلاس‌های آموزشی مؤثر که در آن‌ها حساسیت انجام می‌شود، تغییر عمده نگرش دانش‌آموزان نسبت به مدرسه و جامعه را آموزش می‌دهد (Tyagi, 2020). یک محیط یادگیری خوب همیشه برای آموزش، کافی و به‌موازات آن ضروری است (Roy & Ray, 2019). تأثیرات مطلوب جو مثبت کلاس در همه جمعیت عمومی نوجوانان نمایان است (La Salle et al., 2018). نتایج پژوهش Havik & Westergård (2020) نشان داد که دانش‌آموزانی که تعامل در کلاس باکیفیت بالا را درک می‌کنند، بیشتر در مدرسه مشغول کار می‌شوند. Newsome

3. academic optimism
4. academic emotions

1. school bonding
2. perceived classroom environment

متوسطه دوّم ناحیه یک شهر رشت در سال تحصیلی ۱۳۹۹-۱۳۹۸ تشکیل می‌دادند. در پژوهش‌های همبستگی حداقل حجم نمونه را ۳۰ نفر به ازای هر متغیر پژوهش، عنوان کرده‌اند (حسن‌زاده، ۱۳۸۳؛ سعدی‌پور، ۱۳۹۳؛ دلاور، ۱۳۹۸). در پژوهش حاضر برای افزایش تعمیم‌پذیری نتایج در جامعه یادشده، نمونه‌ای به حجم ۱۷۰ دانش‌آموز دختر به روش نمونه‌گیری تصادفی خوشه‌ای چندمرحله‌ای انتخاب شدند که در نهایت پس از حذف پرسشنامه‌های ناقص، ۱۵۰ پرسشنامه‌ی سالم وارد تحلیل شد. به این ترتیب که پس از اخذ مجوز از اداره آموزش و پرورش، تعداد سه مدرسه دوره متوسطه دوّم از ده مدرسه دوره متوسطه دوّم دولتی دخترانه ناحیه یک شهر رشت به طور تصادفی انتخاب گردید و در هر یک از مدارس از هر پایه تحصیلی دهم، یازدهم و دوازدهم، یک کلاس به طور تصادفی انتخاب و بعد از هماهنگی‌های لازم با مدیران مدارس و ارائه توضیحات لازم، پرسشنامه‌های مربوط به پژوهش میان دانش‌آموزان حاضر در آن کلاس‌ها توزیع گردید. برای تجزیه و تحلیل داده‌ها از روش‌های آمار توصیفی (فراوانی، میانگین و انحراف معیار) و روش‌های آمار استنباطی (ضریب همبستگی پیرسون و رگرسیون) با نرم‌افزار SPSS استفاده شد.

برای گردآوری داده‌ها از پرسشنامه‌های زیر استفاده شد:

پرسشنامه پیوند با مدرسه^۱. در این پژوهش از پرسشنامه پیوند با مدرسه رضایی شریف حجازی و همکاران (۱۳۹۳) استفاده شد. این پرسشنامه دارای ۴۰ گویه است. پرسشنامه پیوند با مدرسه دارای شش خرده‌مقیاس دل‌بستگی به معلم (۹ گویه) از سؤال ۱ تا ۹، دل‌بستگی به مدرسه (۱۰ گویه) از سؤال ۱۰ تا ۱۹، دل‌بستگی به کارکنان (۶ گویه) از سؤال ۲۰ تا ۲۵، مشارکت در مدرسه (۶ گویه) از سؤال ۲۶ تا ۳۱، باور به مدرسه (۶ گویه) از سؤال ۳۲ تا ۳۷ و تعهد به مدرسه (۳ گویه) از سؤال ۳۸ تا ۴۰ است. نمره‌گذاری پرسشنامه بر اساس طیف لیکرت ۵ درجه‌ای است. کمترین نمره ۴۰ و بیشترین نمره ۲۰۰ است که از جمع نمرات حاصل می‌شود. نمره بین ۴۰ تا ۸۰: پیوند دانش‌آموز با مدرسه نامطلوب است. نمره بین ۸۰ تا ۱۲۰: پیوند دانش‌آموز با مدرسه متوسط است. نمره بالاتر از ۱۲۰: پیوند دانش‌آموز با مدرسه مطلوب است. در پژوهش رضایی شریف و همکاران (۱۳۹۳) به منظور کسب اطمینان از

(2014). هیجانان مثبت در تعامل همسالان، احساس پذیرش و احساس تعلق نشان می‌دهد (Bacete et al., 2014). هیجانان منفی اگر به طور مکرر تجربه و جمع شود، ممکن است موجب ایجاد بدبینی به سمت کارهای مدرسه باشد (Pietarinen et al., 2014). نتیجه مطالعه Datua & King (2018) نشان داد که تجربه هیجانان مثبت و شاد بیشتر توسط دانش‌آموزان، موجب درگیری بیشتر آن‌ها در تکالیف مدرسه می‌شود. Anttila و همکاران (2018) در پژوهش خود دریافتند که تجربه هیجانان تحصیلی در تعامل دانش‌آموزان با همسالان و معلمان نقش دارد. نتیجه مطالعه Pate و همکاران (2017) نشان داد که پریشانی عاطفی با درک منفی نوجوانان از تعلق به مدرسه همراه بود. بندانی و شهبازی (۱۳۹۸) در تحقیق خود نشان دادند که هیجان‌های تحصیلی مثبت باعث افزایش احساس اشتیاق در مدرسه در دانش‌آموزان می‌شود.

در مجموع با توجه به اینکه پیوند با مدرسه در امر آموزش و پرورش دانش‌آموزان حائز اهمیت است و نقش بسزایی در پیشرفت تحصیلی، سلامت روانی و اجتماعی و جلوگیری از گرایش دانش‌آموزان به سمت رفتارهای پرخطر دارد. لذا شناسایی عوامل پیش‌بینی‌کننده پیوند با مدرسه و اتخاذ راهکارهایی جهت افزایش آن در دانش‌آموزان ضروری به نظر می‌رسد و از آنجائی که تاکنون مطالعه‌ای انجام نشده که به بررسی جامع همه این متغیرها در یک مطالعه در دانش‌آموزان بپردازد؛ بنابراین سؤال اصلی پژوهش حاضر این است که آیا بین ادراک از محیط کلاس، خوش‌بینی تحصیلی و هیجان‌های تحصیلی با پیوند با مدرسه دانش‌آموزان رابطه وجود دارد؟ و آیا این متغیرها توان پیش‌بینی پیوند با مدرسه دانش‌آموزان را دارند؟

روش

پژوهش حاضر از نظر هدف، کاربردی بوده و از لحاظ روش، توصیفی از نوع همبستگی است که با هدف پی بردن به تغییرات پیوند با مدرسه دانش‌آموزان به عنوان متغیر ملاک بر اساس ادراک از محیط کلاس، خوش‌بینی تحصیلی و هیجان‌های تحصیلی به عنوان متغیرهای پیش‌بین انجام شد. جامعه آماری پژوهش را تمامی دانش‌آموزان دختر دوره

خوش‌بینی تحصیلی دارای سه خرده‌مقیاس اعتماد دانش‌آموزان به معلم (۱۰ گویه) از سؤال ۱ تا ۱۰، تأکید تحصیلی دانش‌آموزان (۸ گویه) از سؤال ۱۱ تا ۱۸ و احساس هویت دانش‌آموزان نسبت به مدرسه (۱۰ گویه) از سؤال ۱۹ تا ۲۸ است. این پرسشنامه بر اساس مقیاس ۵ درجه‌ای لیکرت از کاملاً مخالفم (۱) تا کاملاً موافقم (۵) تنظیم شده است. البته شیوه‌نامه‌گذاری سؤال‌های ۱۷، ۲۳ و ۲۸ به صورت معکوس است. کمترین نمره ۲۸ و بیشترین نمره ۱۴۰ است. روایی و پایایی پرسشنامه نیز در پژوهش Tschannen-Moran و همکاران (2013)، برای هر یک از خرده‌مقیاس‌ها، ۰/۹۳، ۰/۹۶، ۰/۹۷ به دست آمد که نشان از مطلوب بودن پایایی پرسشنامه دارد. پایایی پرسشنامه در پژوهش مرادی، واعظی، فرزانه و میرزایی (۱۳۹۳) برای هر یک از خرده‌مقیاس‌ها به ترتیب برابر ۰/۹۱، ۰/۸۶، ۰/۸۹ و برای کل ابزار ۰/۹۲ به دست آمد. در پژوهش حاضر نیز، پایایی این پرسشنامه به روش آلفای کرونباخ، ۰/۹۴ به دست آمد.

پرسشنامه هیجان‌های تحصیلی^۳ در این پژوهش از پرسشنامه هیجان‌های تحصیلی مربوط به یادگیری Pekrun و همکاران (2002) استفاده شد. این پرسشنامه دارای ۷۵ گویه است؛ و دارای سه بخش هیجان‌های کلاسی، یادگیری و امتحان است. ماده‌های ۱ تا ۲۲ متعلق به هیجان‌های مثبت لذت (۱۰ سؤال)، امید (۶ سؤال)، غرور (۶ سؤال) و ماده‌های ۲۳ تا ۷۵ متعلق به هیجان‌های منفی خشم (۹ سؤال)، اضطراب (۱۱ سؤال)، شرمساری (۱۱ سؤال)، ناامیدی (۱۰ سؤال)، خستگی (۱۱ سؤال) است؛ که با یک مقیاس لیکرت پنج‌درجه‌ای (هرگز تا همیشه) نمره‌گذاری می‌شود و هر ماده دارای ارزشی بین ۱ تا ۵ است. کمترین و بیشترین نمره برای هیجان‌های مثبت، از ۲۲ تا ۱۱۰ و برای هیجان‌های منفی، از ۵۳ تا ۲۶۵ است. در پژوهش کدیور و همکاران (۱۳۸۸) روایی پرسشنامه توسط اساتید و متخصصان این حوزه تأیید شده است. Pekrun و همکاران (2002)، روایی محتوایی پرسشنامه را با مراجعه به نظر برخی متخصصان و اساتید تعلیم و تربیت و روان‌شناسی به دست آوردند. همچنین کدیور و همکاران (۱۳۸۸) این پرسشنامه را برای جامعه دانش‌آموزان ایرانی هنجاریابی کردند

روایی پرسشنامه، روایی محتوا، پیش‌بین و سازه موردبررسی قرار گرفته است. روایی محتوا به واسطه نظرخواهی از ۵ نفر متخصص روان‌شناسی موردبررسی قرار گرفت و ابزاری روا تشخیص داده شد. برای محاسبه روایی پیش‌بین همبستگی بین میانگین تحصیلی با پیوند با مدرسه ۰/۳۱ به دست آمد. برای اطمینان از پایایی نیز همسانی درونی کل پرسشنامه و مؤلفه‌های آن از طریق آلفای کرونباخ برای کل پرسشنامه ۰/۹۳ به دست آمد. در پژوهش حاضر نیز، پایایی این پرسشنامه به روش آلفای کرونباخ، ۰/۹۳ به دست آمد.

پرسشنامه ادراک از محیط کلاس^۱ در این پژوهش از پرسشنامه ادراک از محیط کلاس Gentry و همکاران (2002) استفاده شد. این پرسشنامه دارای ۳۱ گویه است. این پرسشنامه دارای چهار خرده‌مقیاس ادراک علاقه (۸ گویه) از سؤال ۱ تا ۸، چالش‌انگیزی (۹ گویه) از سؤال ۹ تا ۱۷، انتخاب (۷ گویه) از سؤال ۱۸ تا ۲۴ و لذت (۷ گویه) از سؤال ۲۵ تا ۳۱ است. نمره‌گذاری پرسشنامه بر اساس طیف لیکرت ۵ درجه‌ای از ۱ (هرگز) تا ۵ (همیشه) است. کمترین نمره ۳۱ و بیشترین نمره ۱۵۵ است. نمره بین ۳۱ تا ۶۲: ادراک از محیط کلاس نامطلوب است. نمره بین ۶۲ تا ۹۳: ادراک از محیط کلاس متوسط است. نمره بالاتر از ۹۳: ادراک از محیط کلاس مطلوب است. در پژوهش خوش‌طالع (۱۳۹۳) روایی محتوایی پرسشنامه توسط اساتید دانشگاه تأیید شده است. همچنین پایایی آن از طریق آلفای کرونباخ بالای ۰/۷۰ ذکر شده است. در پژوهش کارشکی و همکاران (۱۳۸۷) شاخص‌های تحلیل عاملی تأییدی گزارش شده در منبع اصلی (RSMEA= ۰/۰۴۴، ۰/۹۵، GFI= ۰/۹۳)، نشان‌دهنده اعتبار مناسب پرسشنامه است (Gentry et al., 2002). اعتبار کلی به دست آمده در اجرای نهایی برحسب آلفای کرونباخ نیز (۰/۹۳) به دست آمد. اعتبار خرده‌آزمون‌های پرسشنامه مزبور، به ترتیب (۰/۸۲)، (۰/۶۶)، (۰/۷۶) و (۰/۸۷) به دست آمد. در پژوهش حاضر نیز، پایایی این پرسشنامه به روش آلفای کرونباخ، ۰/۸۹ به دست آمد.

پرسشنامه خوش‌بینی تحصیلی^۲ در این پژوهش از پرسشنامه خوش‌بینی تحصیلی Tschannen-Moran و همکاران (2013) استفاده شد. این پرسشنامه دارای ۲۸ گویه است. پرسشنامه

کرونباخ و تصنیف برای پرسشنامه هیجان‌های منفی تحصیلی به ترتیب ۰/۹۵ و ۰/۸۳ به دست آمدند که حاکی از پایایی قابل قبول این پرسشنامه است. در پژوهش حاضر نیز، پایایی این پرسشنامه به روش آلفای کرونباخ، برای هیجان تحصیلی مثبت و منفی به ترتیب، ۰/۸۸ و ۰/۹۱ به دست آمد.

یافته‌ها

تعداد ۱۵۰ نفر از دانش‌آموزان دختر در این مطالعه شرکت داشتند که تعداد ۶۲ نفر (۴۱/۳ درصد) رشته تجربی، ۴۸ نفر (۳۲ درصد) رشته انسانی و ۴۰ نفر (۲۶/۷ درصد) رشته ریاضی، ۳۰ نفر (۲۰ درصد) پایه دهم، ۷۰ نفر (۴۷/۷ درصد) پایه یازدهم و ۵۰ نفر (۳۳/۳ درصد) پایه دوازدهم بودند.

و از طریق به‌کارگیری روش تحلیل عامل تأییدی نشان دادند که ساختار پرسشنامه برازش قابل قبولی با داده‌ها دارد. کدیور و همکاران (۱۳۸۸)، همسو با نتایج پژوهش Pekrun و همکاران (2002)، نشان دادند که پرسشنامه هیجان‌های تحصیلی از همسانی درونی قابل قبولی برخوردار است و ضرایب آلفای کرونباخ را برای خرده مقیاس‌های آن بین ۰/۷۴ تا ۰/۸۶ محاسبه کردند. قناد (۱۳۹۲) در پژوهش خود روایی این پرسشنامه را با استفاده از روش تحلیل عاملی تأیید کرده است و همچنین در مورد پایایی پرسشنامه، ضرایب آلفای کرونباخ و تصنیف برای هیجان‌های مثبت، به ترتیب ۰/۹۴ و ۰/۸۹ و برای هیجان‌های منفی، به ترتیب ۰/۹۷ و ۰/۹۱ محاسبه شدند. همچنین در پژوهش هاشمیان (۱۳۹۲)، ضرایب آلفای

جدول ۱.

آمار توصیفی متغیرهای پژوهش

متغیرها	میانگین	انحراف معیار	واریانس	چولگی	کشیدگی
پیوند با مدرسه	۱۴۳/۷۸	۲۵/۵۰	۶۵۰/۴۰	-۰/۴۰	-۰/۲۰
ادراک از محیط کلاس	۱۰۹/۸۷	۲۲/۴۵۸	۵۰۴/۳۷	-۰/۱۸	-۰/۸۵
خوش‌بینی تحصیلی	۹۹/۶۵	۱۸/۷۰	۳۴۹/۶۹	-۰/۰۶	-۰/۳۲
هیجان‌های تحصیلی مثبت	۷۶/۶۶	۸/۵۳	۷۲/۸۳	-۰/۴۷	-۰/۲۵
هیجان‌های تحصیلی منفی	۱۱۰/۱۶	۳۶/۷۹	۱۳۵۳/۸۰	۰/۴۰	-۰/۶۲

متغیرهای پژوهش که بین بازه (۲، -۲) قرار دارند، از لحاظ کجی متغیرهای پژوهش نرمال بوده و توزیع آن‌ها متقارن است. همچنین مقدار کشیدگی متغیرهای پژوهش در بازه (۲، -۲) قرار دارند. این نشان می‌دهد توزیع متغیرهای پژوهش از کشیدگی نرمال برخوردار هستند.

با توجه به جدول ۱، میانگین متغیر پیوند با مدرسه دانش‌آموزان ۱۴۳/۷۸ به دست آمد همچنین، میانگین متغیر ادراک از محیط کلاس ۱۰۹/۸۷، خوش‌بینی تحصیلی ۹۹/۶۵، هیجان‌های تحصیلی مثبت ۷۶/۶۶ و هیجان‌های تحصیلی منفی ۱۱۰/۱۶ است. از سوی دیگر با توجه به مقادیر چولگی

جدول ۲.

ماتریس همبستگی متغیرهای پژوهش با پیوند با مدرسه دانش‌آموزان

متغیرها	۱	۲	۳	۴	۵
۱- پیوند با مدرسه					
۲- ادراک از محیط کلاس	۰/۷۹**				
۳- خوش‌بینی تحصیلی	۰/۷۷**	۰/۸۳**			
۴- هیجان‌های تحصیلی مثبت	۰/۵۰**	۰/۴۹**	۰/۳۹**		
۵- هیجان‌های تحصیلی منفی	-۰/۳۶**	-۰/۳۲**	-۰/۲۵**	-۰/۳۹**	

با توجه به جدول ۳، نتایج تحلیل رگرسیون چندگانه نشان می‌دهد که میزان همبستگی مجموعی ادراک از محیط کلاس، خوش‌بینی تحصیلی و هیجان‌های تحصیلی با پیوند با مدرسه دانش‌آموزان برابر است با ۰/۸۵ که مقداری مثبت است و نشان‌دهنده رابطه مثبت بین مجموع ادراک از محیط کلاس، خوش‌بینی تحصیلی و هیجان‌های تحصیلی با پیوند با مدرسه دانش‌آموزان است و مجذور ضریب همبستگی چندگانه (ضریب تعیین) برابر است با ۰/۷۳، در واقع ادراک از محیط کلاس، خوش‌بینی تحصیلی و هیجان‌های تحصیلی ۷۳ درصد واریانس پیوند با مدرسه دانش‌آموزان را تبیین می‌کنند.

با توجه به جدول ۲، بین ادراک از محیط کلاس، خوش‌بینی تحصیلی و هیجان‌های تحصیلی مثبت با پیوند با مدرسه دانش‌آموزان رابطه مثبت معناداری و بین هیجان‌های تحصیلی منفی با پیوند با مدرسه دانش‌آموزان رابطه منفی معناداری وجود دارد ($P < 0/01$).

جدول ۳.

نتایج تحلیل رگرسیون چندگانه برای پیش‌بینی پیوند با مدرسه دانش‌آموزان بر اساس متغیرهای ادراک از محیط کلاس، خوش‌بینی تحصیلی و هیجان‌های تحصیلی

R	R ²	F	Sig
۰/۸۵	۰/۷۳	۹۶/۵۱	۰/۰۰۱

جدول ۴.

ضرایب بتا و آزمون معناداری T برای متغیرهای پیش‌بین

متغیر ملاک	متغیرهای پیش‌بین	B	STE	β	T	Sig	VIF	دوربین واتسون
پیوند با مدرسه	مقدار ثابت	۱۹/۶۴	۱۳/۰۵	-	۱/۵۱	۰/۱۳۵	-	۱/۸۹
	ادراک از محیط کلاس	۰/۴۸	۰/۰۸	۰/۴۲	۶/۲۶	۰/۰۰۱	۲/۴۴	
	خوش‌بینی تحصیلی	۰/۵۵	۰/۰۹	۰/۴۰	۶/۳۷	۰/۰۰۱	۲/۱۴	
	هیجان‌های تحصیلی مثبت	۰/۲۹	۰/۱۶	۰/۱۰	۱/۸۹	۰/۰۶۱	۱/۴۳	
	هیجان‌های تحصیلی منفی	-۰/۰۶	۰/۰۳	-۰/۰۸	-۱/۷۱	۰/۰۸۹	۱/۲۱	

تحصیلی مثبت و منفی در کنار این دو متغیر، قادر به پیش‌بینی پیوند با مدرسه دانش‌آموزان نیستند، این را می‌توان به رابطه همبستگی متغیرهای پژوهش در برآورد پیوند با مدرسه دانش‌آموزان ارتباط داد، زیرا با توجه به ماتریس همبستگی در فرضیه‌های قبل، هیجان‌های تحصیلی مثبت و منفی، نسبت به ادراک از محیط کلاس و خوش‌بینی تحصیلی همبستگی کمتری با پیوند با مدرسه دانش‌آموزان دارند. با توجه به بتای به‌دست‌آمده، ادراک از محیط کلاس سهم بیشتری در پیش‌بینی پیوند با مدرسه دانش‌آموزان دارد.

بحث و نتیجه‌گیری

هدف پژوهش حاضر تعیین نقش ادراک از محیط کلاس، خوش‌بینی تحصیلی و هیجان‌های تحصیلی در پیش‌بینی پیوند با مدرسه دانش‌آموزان بود. نتایج تجزیه و تحلیل داده‌ها نشان داد که بین ادراک از محیط کلاس، خوش‌بینی تحصیلی و هیجان‌های تحصیلی مثبت با پیوند با مدرسه دانش‌آموزان

با توجه به جدول ۴، در رابطه با مفروضه‌های تحلیل رگرسیون چندگانه، مقدار آماره دوربین واتسون، ۱/۸۹ به دست آمد که بر اساس آن فرض همبستگی باقیمانده‌ها رد می‌شود؛ زیرا قرار داشتن مقدار آماره دوربین واتسون در دامنه ۲/۵-۱/۵ حاکی از رد شدن همبستگی باقیمانده‌ها است. علاوه بر این مقدار عامل تورم واریانس (VIF) متغیرهای پیش‌بین در دامنه ۲/۴۴-۱/۲۱ قرار دارد که بر اساس آن پیش‌فرض عدم هم خطی چندگانه نیز تأیید می‌گردد. همان‌گونه که در جدول بالا مشاهده می‌شود اعتبار تحلیل واریانس رگرسیون چندگانه مورد تأیید است؛ بنابراین، بین متغیرهای ادراک از محیط کلاس، خوش‌بینی تحصیلی و هیجان‌های تحصیلی با پیوند با مدرسه دانش‌آموزان رابطه رگرسیونی وجود دارد. همچنین از بین متغیرهای پژوهش، ادراک از محیط کلاس با بتای ۰/۴۲ ($P < 0/01$ و $T = 6/26$) و خوش‌بینی تحصیلی با بتای ۰/۴۰ ($P < 0/01$ و $T = 6/37$) به‌طور مثبت معناداری می‌توانند پیوند با مدرسه دانش‌آموزان را پیش‌بینی نمایند و هیجان‌های

از آن‌ها انتظار دارد، عملکردشان مورد تشویق و تقدیر قرار می‌گیرد، پیوندشان با مدرسه افزایش می‌یابد. علاوه بر این، در صورتی که ارزیابی دانش‌آموزان از کلاس درس مطلوب باشد و تصور کنند توانایی فراگیری مطالب درسی را به خوبی دارند، این نگرش مثبت موجب ابراز شادمانی آن‌ها از بودن در مدرسه می‌شود، ولی اگر دانش‌آموزان در امور تحصیلی خود ضعیف عمل کنند، موجب ایجاد نگرش و عواطف منفی نسبت به مدرسه در آن‌ها می‌شود و همین امر از علاقه‌مندی آن‌ها نسبت به مدرسه می‌کاهد (Vansteenkiste et al., 2004). اگر دانش‌آموزان از راهبردهای مقابله‌ای منفی مثل تخلیه هیجانات منفی مانند بروز پرخاشگری و خشم در برابر شرایط حاکم در کلاس و مدرسه استفاده نمایند، همین امر خود موجبات تفر دانش‌آموزان نسبت به درس، کلاس و در کل مدرسه را فراهم خواهد ساخت (وفا و همکاران، ۱۳۹۸). در صورتی که دانش‌آموزان در کلاس درس و مدرسه، از فعالیت‌های یادگیری احساس مثبتی داشته باشند، راضی و خشنود از مشارکت در فعالیت‌های کلاسی می‌باشند و انگیزش آن‌ها برای انجام تکالیف درسی بیشتر می‌شود و به تبع آن پیوند با مدرسه آن‌ها افزایش می‌یابد و در مقابل در صورتی که احساسات منفی از فعالیت‌های یادگیری را تجربه نمایند، این عدم رضایت موجب دلسردی و کاهش انگیزش آن‌ها به مشارکت در فعالیت‌های کلاسی و انجام تکالیف درسی می‌شود و به تبع آن پیوند با مدرسه آن‌ها کاهش می‌یابد؛ بنابراین، می‌توان گفت ادراک مثبت از محیط کلاس، خوش‌بینی تحصیلی بالا و هیجان‌های تحصیلی مثبت به دلیل ایجاد دل‌بستگی به معلم و مدرسه، افزایش مشارکت دانش‌آموزان در فعالیت‌های مدرسه و همچنین باور داشتن مدرسه به عنوان یک محیط امن و تعهد به آن می‌تواند پیش‌بینی کننده مثبت پیوند با مدرسه در دانش‌آموزان باشد. عدم رضایت از فعالیت‌های یادگیری در کلاس و مدرسه، کاهش مشارکت دانش‌آموزان در مدرسه و همچنین باور داشتن مدرسه به عنوان یک محیط ناامن و عدم تعهد به آن می‌تواند پیش‌بینی کننده منفی پیوند با مدرسه در دانش‌آموزان باشد.

به‌طور کلی نتایج این پژوهش نشان داد که ادراک از محیط کلاس، خوش‌بینی تحصیلی و هیجان‌های تحصیلی در پیش‌بینی پیوند با مدرسه دانش‌آموزان نقش دارند. لذا با توجه

رابطه مثبت معناداری و بین هیجان‌های تحصیلی منفی با پیوند با مدرسه دانش‌آموزان رابطه منفی معناداری وجود دارد (۰/۰۱). همچنین، نتایج تحلیل رگرسیون آشکار کرد که ۷۳ درصد از واریانس پیوند با مدرسه دانش‌آموزان بر اساس ادراک از محیط کلاس، خوش‌بینی تحصیلی و هیجان‌های تحصیلی قابل پیش‌بینی است. یافته‌های پژوهش حاضر در این زمینه به‌نوعی با یافته‌های Havik & Westergård (2020)، Newsome (2018)، هاتف و یوسفی (۱۳۹۸) و معینی‌کیا و همکاران (۱۳۹۶) مبنی بر رابطه مثبت بین ادراک از محیط کلاس و پیوند با مدرسه، Allen و همکاران (2018) Mitchell و همکاران (2016)، احمدی و همکاران (۱۳۹۸) و شیخ‌الاسلامی و همکاران (۱۳۹۷) مبنی بر رابطه مثبت بین خوش‌بینی تحصیلی و پیوند با مدرسه، Datua & King (2018)، Anttila و همکاران (2018) و بندانی و شهبازی (۱۳۹۸) مبتنی بر رابطه مثبت بین هیجان‌های تحصیلی مثبت و پیوند با مدرسه و با یافته‌های Pate و همکاران (2017) مبنی بر رابطه منفی بین هیجان‌های تحصیلی منفی و پیوند با مدرسه همسوست. در تبیین این یافته‌ها می‌توان گفت اگر دانش‌آموزان در یادگیری مستقل و خودمختار باشند، در تعیین اهداف در فرایند یادگیری نقش داشته باشند و در مدرسه مشارکت داشته باشند، احساس تعلق به مدرسه در آن‌ها اتفاق می‌افتد (Belderian, 2006). به نقل از میرزاییگی و همکاران، (۱۳۹۷). در صورتی که دانش‌آموزان به محیط کلاس احساس تعلق داشته باشند، در فعالیت‌های یادگیری مشارکت داده شوند و از حق انتخاب از شرکت در آن فعالیت‌ها برخوردار باشند، همچنین تکالیف کلاسی به اندازه کافی برایشان چالش‌برانگیز باشد و بتوانند از انجام آن تکالیف لذت ببرند، همین امر خود می‌تواند موجب افزایش پیوند با مدرسه در دانش‌آموزان شود. همین‌طور، نوجوانانی که احساس می‌کنند از حمایت بزرگ‌سالان مهم در زندگی‌شان (معلمان) برخوردار می‌باشند به احتمال زیاد درگیری بیشتری در فعالیت‌های مدرسه از خود نشان می‌دهند (Croninger & Lee, 2016). در صورتی که دانش‌آموزان نسبت به مدرسه خود احساس انس، محبت و وابستگی نمایند و بدانند که در صورت نیاز به معلمان، آن‌ها همیشه حضور فعال دارند و قابل اعتماد می‌باشند، همچنین بدانند که در صورت برآوردن اهداف سطح بالایی که مدرسه

منابع

- احمدی، ح.، جدیدی، ه؛ و خلعتبری، ج. (۱۳۹۸). تدوین مدل درگیری تحصیلی بر اساس خوش‌بینی تحصیلی و انگیزش پیشرفت با میانجی‌گری بهزیستی مدرسه و سرزندگی تحصیلی، فصلنامه‌ی پژوهش‌های نوین روان‌شناختی، ۱۴(۵۶)، ۱-۲۳.
- بندانی، ف؛ و شهبازی، م. (۱۳۹۸). بررسی رابطه‌ی بین مثبت‌اندیشی، دل‌بستگی به همسالان و هیجان تحصیلی با احساس اشتیاق در مدرسه در دانش‌آموزان دختر مقطع متوسطه‌ی دوم شهرستان مسجدسلیمان، اولین همایش ملی مدرسه‌ی فردا، دانشگاه محقق اردبیلی.
- خوش‌طالع، م. (۱۳۹۳). رابطه‌ی سبک‌های پردازش اطلاعات و ادراک از محیط کلاس با راهبردهای مطالعه خودتنظیمی. پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه فردوسی مشهد.
- رضایی‌شریف، ع.، حجازی، ا.، قاضی طباطبایی، م؛ و ازه‌ای، ج. (۱۳۹۱). بررسی دیدگاه دانش‌آموزان درباره‌ی پیوند با مدرسه: یک مطالعه کیفی. مجله روان‌شناسی، ۱۶(۱)، ۱۶-۳۵.
- رضایی‌شریف، ع.، حجازی، ا.، قاضی طباطبایی، م؛ و ازه‌ای، ج. (۱۳۹۳). ساخت و آماده‌سازی پرسشنامه پیوند با مدرسه (SQB) در دانش‌آموزان. مجله روان‌شناسی مدرسه، ۳(۱)، ۶۷-۵۵.
- زند، ط و حسینی، س.ع. (۱۳۹۷). اثربخشی تلفیق الگوی طراحی انگیزش کلر با آموزش درس علوم تجربی بر هیجان‌های تحصیلی دانش‌آموزان. فصلنامه‌ی پژوهش در نظام‌های آموزشی، ۱۲(۴۳)، ۱۰۳-۱۲۰.
- شیخ‌الاسلامی، ع.، کریمیان‌پور، غ؛ و محمدی، ی. (۱۳۹۷). پیش‌بینی پیوند با مدرسه‌ی دانش‌آموزان بر اساس حمایت تحصیلی و خودپنداره تحصیلی. فصلنامه‌ی مطالعات روان‌شناسی تربیتی، ۱۵(۳۰)، ۱۸۷-۲۰۶.
- قناد، س. (۱۳۹۲). رابطه‌ی علی هیجان‌های پیشرفت و انگیزش تحصیلی با مشغولیت تحصیلی با میانجی‌گری سرسختی تحصیلی در دانش‌آموزان دختر دبیرستانی شهر دزفول. پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه شهید چمران اهواز.
- کارشکی، ح.، خرازی، س.ع؛ و قاضی طباطبائی، س.م. (۱۳۸۷). بررسی رابطه‌ی ادراکات محیطی مدرسه‌ای و اهداف پیشرفت؛ آیا نوع مدرسه، رشته تحصیلی و منطقه محل سکونت تفاوت ایجاد می‌کند؟ مجله مطالعات تربیتی و روان‌شناسی دانشگاه فردوسی، ۹(۲)، ۷۹-۹۳.

به نقش ادراک مثبت از محیط کلاس در پیش‌بینی پیوند با مدرسه پیشنهاد می‌شود، به بهبود محیط کلاس توجه شود، به این صورت که معلمان با توجه به دروس مختلف از روش‌های تدریس متنوع استفاده کنند تا نگرش مثبت در دانش‌آموزان نسبت به کلاس درس ایجاد نمایند و از این طریق نقش مهمی در افزایش پیوند با مدرسه در دانش‌آموزان داشته باشند. همچنین، با توجه به رابطه مثبت خوش‌بینی تحصیلی با پیوند با مدرسه پیشنهاد می‌شود، معلمان و کادر آموزشی در جهت ایجاد رابطه دوستانه و همدلانه با دانش‌آموزان تلاش نمایند تا شرایط را جهت جلب اعتماد دانش‌آموزان مهیا سازند و خوش‌بینی تحصیلی را در دانش‌آموزان بیشتر نمایند و به تبع آن پیوند با مدرسه را در آن‌ها افزایش دهند. همچنین، نظر به اینکه هیجان‌ات تحصیلی مثبت موجب افزایش پیوند با مدرسه و هیجان‌ات تحصیلی منفی موجب کاهش پیوند با مدرسه می‌شود پیشنهاد می‌شود، معلمان جو هیجان مثبت در کلاس درس ایجاد کنند و همین‌طور تلاش نمایند جو کلی کلاس درس عاری از ترس، اضطراب و هیجان‌ات بالقوه منفی دیگر باشد تا از این طریق هیجان‌های تحصیلی مثبت را افزایش و هیجان‌های تحصیلی منفی را در دانش‌آموزان کاهش دهند و موجبات افزایش پیوند با مدرسه را در آن‌ها فراهم سازند. از جمله محدودیت‌های این پژوهش، می‌توان به محدود بودن به منطقه جغرافیایی خاص (رشت) اشاره نمود که تعمیم نتایج آن به سایر مناطق جغرافیایی را محدود می‌کند. محدودیت دیگر پژوهش طولانی بودن زمان تکمیل پرسشنامه‌ها است که به علت خستگی ممکن است پاسخ‌دهندگان به پرسشنامه‌های آخر با دقت کمتری پاسخ داده باشند. همچنین انجام آن در بین دانش‌آموزان دوره متوسطه دوم و در بین دانش‌آموزان دختر بود که تعمیم‌دهی نتایج آن را به سایر مقاطع تحصیلی و دانش‌آموزان پسر محدود می‌کند. از این رو پیشنهاد می‌شود که این پژوهش در مناطق جغرافیایی دیگر و در سایر مقاطع تحصیلی و همچنین در بین دانش‌آموزان پسر نیز مورد بررسی قرار گیرد.

تعارض منافع

تعارض منافع ندارم.

- Allen, K., Kern, M. L., Vella-Brodrick, D., Hattie, J., & Waters, L. (2018). What Schools Need to Know About Fostering School Belonging: a Meta-analysis. *Educational Psychology Review*, 30, 1–34.
- Allen, K., & Boyle, C. (2016). Pathways to school belonging. *The Educational and Developmental Psychologist*, 33(1), 2–4.
- Anttila, H., Pyhältö, K., Pietarinen, J., & Soini, T. (2018). Socially Embedded Academic Emotions in School. *Journal of Education and Learning*, 7(3), 87-101.
- Arslan, G. (2018). Exploring the association between school belonging and emotional health among adolescents. *International Journal of Educational Psychology*, 7(1), 21–41.
- Bacete, F., Perrin, G., Schneider, B., & Blanchard, C. (2014). Effects of school on the well-being of children and adolescents. In A. Ben-Arieh, F. Casas, I. Frønes, & J. E. Korbin (Eds.), *Handbook of child well-Being*. Netherlands: Springer.
- Bandani, F., & Shahbazi, M. (2019). Investigating the relationship between positive thinking, peer attachment and academic excitement with the feeling of enthusiasm in school in female high school students in Masjed Soleiman, the first national school conference tomorrow. Mohaghegh Ardabili University. [In Persian]
- Castro-Kemp, S., Palikara, O., Gaona, C., Vasiliki Eirinaki, V., & Furlong, M. J. (2019). The Role of Psychological Sense of School Membership and Postcode as Predictors of Profiles of Socio-emotional Health in Primary School Children in England. *School Mental Health*, 12, 284–295.
- Croninger, R. G., & Lee, V. E. (2016). Social capital and dropping out of high school benefits to at-risk students of teachers' support and guidance. *Journal of Teachers College Record*, 103, 548–581.
- Datua, Jesus Alfonso D., & King, Ronnel B. (2018). Subjective well-being is reciprocally associated with academic engagement: A two-wave longitudinal study. *Journal of School Psychology*, 69, 100-110.
- Gasser, L., Grutter, J., Buholzer, A., & Wettstein, A. (2018). Emotionally supportive classroom interactions and students' perceptions of their teachers as caring and just. *Learning and Instruction*, 54, 82-92.
- Gentry, M.; Gable, R. K. & Rizza, M. G. (2002). Students' perceptions of classroom activities. Are there grade-level and gender differences. *Journal of Educational Psychology*, 94, 539-544.
- Ghanad, S. (2013). The causal relationship between achievement emotions and academic motivation with academic engagement mediated by academic toughness in female high school students in Dezful. Master Thesis.
- کدیور، پ.، کاوسیان، ج.، فرزاد و.؛ و نیکدل، ف. (۱۳۸۸). رواسازی پرسشنامه هیجان‌های تحصیلی پکران. فصلنامه نوآوری‌های آموزشی، ۳۲(۸)، ۷-۳۸.
- مرادی، ک.، واعظی، م.، فرزانه، م.؛ و میرزایی، م. (۱۳۹۳). نقش رابطه‌ی خوش‌بینی تحصیلی با پیشرفت تحصیلی در بین دانش‌آموزان مدارس متوسطه پسرانه مناطق ۶ و ۹ شهر تهران. نشریه پژوهش در یادگیری آموزشگاهی و مجازی، ۲(۵)، ۸۰-۶۹.
- معینی‌کیا، م.، زاهدبابلان، ع.، جبارنژادشوطی، ر.؛ و عظیم‌پور، ا. (۱۳۹۶). پیش‌بینی نگرش دانش‌آموزان نسبت به مدرسه بر اساس کیفیت زندگی در مدرسه و ادراک از کلاس درس. فصلنامه پژوهش در یادگیری آموزشگاهی و مجازی، ۵(۳)، ۲۱-۳۲.
- میرزاییگی، ا.، بختیارپور، س.، افتخارصعادی، ز.، مکوندی، ب.؛ و پاشا، ر. (۱۳۹۷). مقایسه‌ی سرزندگی تحصیلی، احساس تعلق به مدرسه، انگیزه‌ی پیشرفت تحصیلی در بین دانش‌آموزان دختر و پسر مدارس متوسطه‌ی دوم شهر ایلام. فصلنامه‌ی پژوهش در نظام‌های آموزشی، ۱۲(ویژه‌نامه)، ۱۰۸۵-۱۱۰۴.
- وفا، ش.، باقری، ن.، مجتبیایی، م.؛ و ابوالمعالی، خ. (۱۳۹۸). آزمون روابط علی اضطراب تحصیلی بر اساس ادراک محیط کلاس با میانجی‌گری سبک‌های مقابله‌ای در دانش‌آموزان. فصلنامه‌ی پژوهش در نظام‌های آموزشی، ۱۳(۴۴)، ۵۳-۶۹.
- هاتف، ن.؛ و یوسفی، ف. (۱۳۹۸). رابطه‌ی هوش هیجانی کلاس و جو روانی-اجتماعی کلاس با بهزیستی مدرسه: نقش واسطه‌ای ارضای نیازهای بنیادین روان‌شناختی. فصلنامه‌ی روان‌شناسی تحولی: روان‌شناسان ایرانی، ۱۶(۶)، ۳-۲۲.
- هاشمیان، ن. (۱۳۹۲). رابطه‌ی علی بین هدف‌های پیشرفت و عملکرد تحصیلی با میانجی‌گری هیجان‌های منفی تحصیلی و اهمال‌کاری تحصیلی در دانشجویان کارشناسی دانشگاه شهید چمران اهواز. پایان‌نامه کارشناسی ارشد. دانشگاه شهید چمران اهواز.

References

- Ahmadi, H., Jadidi, H. & khalaatbari, J. (2020). Desogmng a Model of Academic Engagement Based on Academic Optimism and Achievement Motivation through Mediating of School Wellbeing and Academic Bouncy, *Modern psychological research*, 14 (56), 1 -23. [In Persian]

- Ma, T. L., & Chan, H. Y. (2020). Patterns of Adolescents' Coping with Bullying and Peer Victimization: the Link to Psychosocial Maladjustment and the Role of School Bonding. *International Journal of Bullying Prevention*.
- Mapfumo, J., & Muchena, P. (2013). School connectedness: Exploring the concept in Zimbabwean schools. *Journal of Academic Research International*. Social Sciences and Humanities, 4, 558-575.
- Mirzabeigi, A., Bakhtiarpour, S., Eftekhar Saadi, Z., Makvandi, B., & Pasha, R. (2018). Comparison of educational vitality, feeling of belonging to the school, the motivation of academic achievement among male and female students of secondary schools in Ilam. *Quarterly Journal of Research in Educational Systems*, 12(40), 1085 -1104. [In Persian]
- Mitchell, RM., Kensler, L., & Tschannen-Moran, M. (2016). Student trust in teachers and student perceptions of safety: positive predictors of student identification with school. *International Journal of Leadership in Education*, 1-20.
- Moeinikia, M., Zahid Bablan, A., Jabarnezhad Shoti, R., & Azimpoor, E. (2018). Prediction attitude towards school based on the quality of school life and perception of the classroom, *Research in School and Virtual Learning*, 5(19), 21 -32. [In Persian]
- Moradi, K., Vaezi, M., Farzaneh, M., Mirzaei, M. (2014). Relationship between academic optimism and academic achievement in boys high schools students of districts 6, 9 in Tehran city. *Research in School and Virtual Learning*, 2(5), 69-80. [In Persian]
- Newsome, L.D. (2018). Students' Perceptions of School Connectedness at a Freshman Academy. a Dissertation Presented in Partial Fulfillment of the Requirements for the Degree Doctor of Education. Liberty University.
- Oelsner, J, Lippold, Melissa A. & Greenberg Mark T (2010). Factors influencing the development of school bonding among middle school students. *The Journal of Early Adolescence*. XX(X) 1–25. Access from <http://jea.sagepub.com/content/early/2010/04/12/0272431610366244>.
- Pate, C. M., Maras, M. A., Whitney, S. D., & Bradshaw, C. P. (2017). Exploring Psychosocial Mechanisms and Interactions: Links Between Adolescent Emotional Distress, School Connectedness, and Educational Achievement. *School Mental Health*, 9, 28–43.
- Pekrun, R., Cusack, A., Murayama, K., Elliot, A. J., & Thomas, K. (2014). The power of anticipated feedback: Effects on students' achievement goals and achievement emotions. *Learning and Instruction*, 29, 115-124.
- Pekrun, R., Goetz, T., Titz, W., & Perry, R.P. (2002). Academic emotions in students' self-regulated learning and achievement: A program of Chamran martyr of Ahwaz University. [In Persian]
- Hashemian, N. (2013). Causal relationship between achievement goals and academic performance mediated by negative academic emotions and academic procrastination in undergraduate students of Shahid Chamran University of Ahvaz. Master Thesis. Chamran martyr of Ahwaz University. [In Persian]
- Hatef, N., & Yousefi, F. (2019). Relation of Classroom Emotional Intelligence and Classroom Psychosocial Climate to School Well-Being: The Mediating Role of Basic Psychological Needs Satisfaction at School. *Developmental Psychology*, 16 (61), 3 -22. [In Persian]
- Havik, T. & Westergård, E. (2020). Do Teachers Matter? Students' Perceptions of Classroom Interactions and Student Engagement. *Scandinavian Journal of Educational Research*, 64(4), 488-507.
- Hirschi, T. (1969). Causes of delinquency. Berkeley, CA: University of California Press.
- Johnson, D. L. (2019). Student perceptions of connectedness at the american international school of utah. (A Dissertation Submitted In Partial Fulfillment of the requirements for the degree of Doctor of Philosophy in Education). Utah State University Logan, Utah.
- Kadivar, P., Farzad, V., Kavousian, J., & Nikdel, F. (2009). Validating the Pekrun achievement emotion questionnaire. *Quarterly Journal of Educational Innovations*, 32(8), 7-38. [In Persian]
- Kareshki, H., & Kharazi, A. (2009). The study of relationship between perceptions of classroom environmental and achievement goals: What are differences between school type, academic field and area of life? *Studies in Education and Psychology*, 9 (2), 79. [In Persian]
- Khoshtale, M. (2014). The Relationship between Information Processing Styles, Classroom Environment Perceptions and Self regulated Study Strategies. Master Thesis. Ferdowsi University of Mashhad. [In Persian]
- Konishi, C., Miyazaki, Y., Hymel, S., & Waterhouse, T. (2017). Investigating associations between school climate and bullying in secondary schools: Multilevel contextual effects modeling. *School Psychology International*, 38(3), 240–263.
- La Salle, T., George, H. P., McCoach, D. B., Polk, T., & Evanovich, L. L. (2018). An examination of school climate, victimization, and mental health problems among middle school students self-identifying with emotional and behavioral disorders. *Behavioral Disorders*, 43(3), 383–392.
- Li, Y. (2018). Teacher–Student Relationships, Student Engagement, and Academic Achievement for Non-Latino and Latino Youth. *Adolescent Research Review*, 3, 375–424.

- Tschannen-Moran, M., Bankole, R. A., Mitchell, R. M., & Moore J.r, D.M. (2013). Student academic optimism: A confirmatory factor analysis, *Journal of Educational Administration*, 51(2), 150-175.
- Tyagi. S. (2020). Effective Classroom Environment. *International Journal of Advanced Scientific Research and Management*, 5(1), 8-12.
- Vafa, SH., Bagheri,N., Mojtabaei, M., & Abolmaali Alhosseini, KH. (2019). Presenting Structural Pattern to Forecast School Anxiety Accordingto Perception of Classroom Environment with Coping Styles Mediationin Female Students in Second Grade of High School in Tehran. *Quarterly Journal of Research in Educational Systems*, 13(44), 53 -69. [In Persian]
- Vansteenkiste, M., Simons, J., Lens, W., Sheldon, K. M., & Deci, E. L. (2004). Motivating learning, performance, and persistence: The synergistic effects of intrinsic goal contents and autonomy-supportive contexts. *Journal of Personality and Social Psychology*, 87, 246-260.
- Zandi, T., & Hosseini, A. (2018). The effectiveness of combining the Keller's motivational design model with Science course on achievement emotions of students. *Quarterly Journal of Research in Educational Systems*, 12 (43), 113-130. [In Persian]
- quantitative and qualitative research. *Educational Psychologist*, 37, 91-106.
- Pietarinen, J., Soini, T., & Pyhältö, K. (2014). Students' emotional and cognitive engagement as the determinants of well-being and achievement in school. *International Journal of Educational Research*, 67, 40-51.
- Rezaei Sharif, A., Hejazi, E., Gazi Tabatabaei, M., Ejei. J. (2014). Developing and preparation of school bonding questionnaire (SBQ) in students. *Journal of School Psychology*, 3(1), 55-67. [In Persian]
- Roy, H., & Ray, K. (2019). "Educational Environment"-reflection of MBBS students; in a Rural Medical College of West Bengal.
- Sheikholeslami, A., karimianpour, G., Mohammadi, Y. (2018). The Structural Relationship of School and Parental Bonding with Academic Satisfaction and Academic Control: The Mediating Role of Academic Self-efficacy. *Journal of Educational Psychology Studies*, 15(30), 187-206. [In Persian]
- Shuling, G. (2015). Relations among future orientation, school bonding, and school bullying in adolescents in rural China. Unpublished doctoral thesis, University of Hong Kong.